

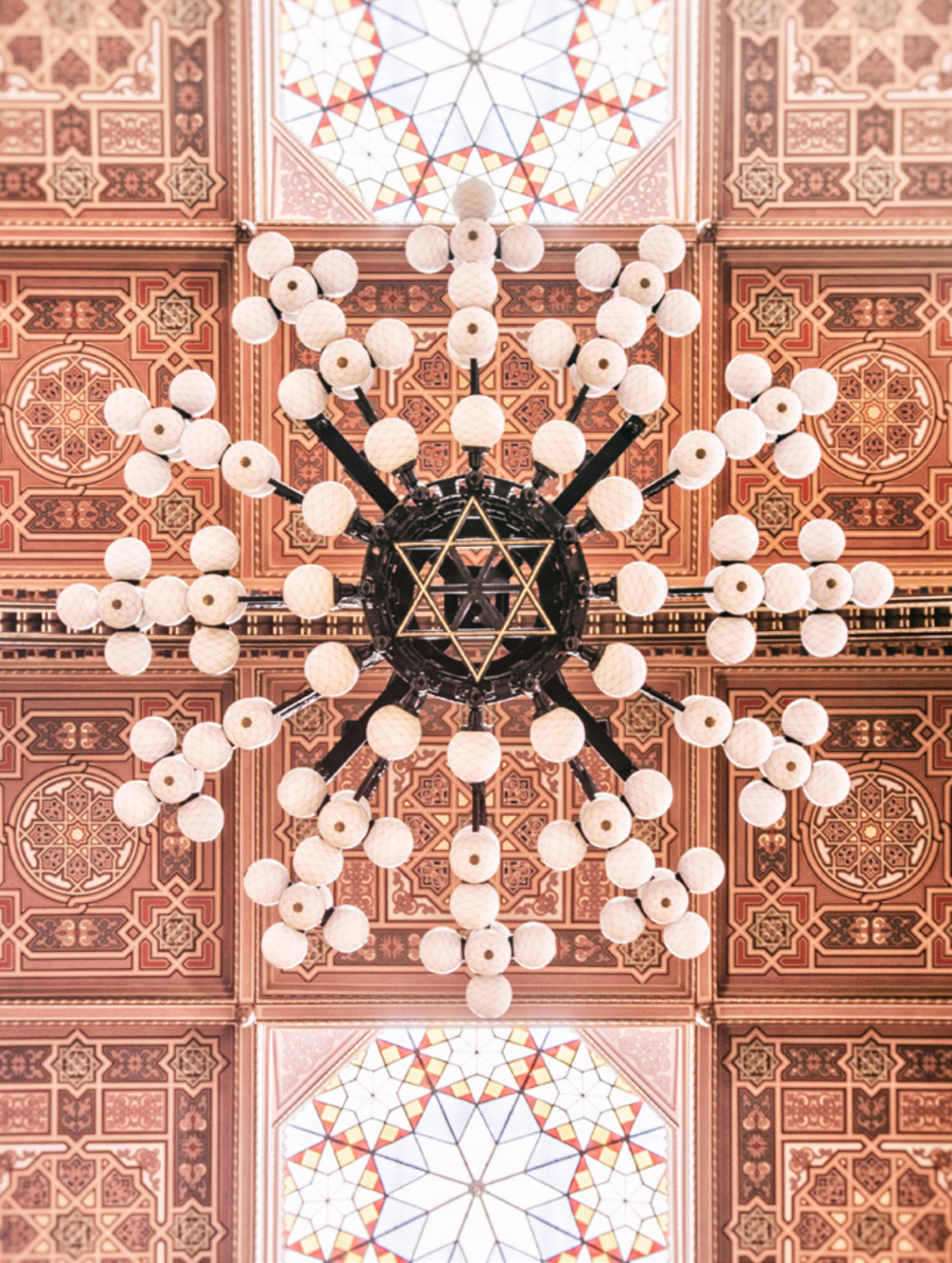

Security and Crisis
Centre by EJC

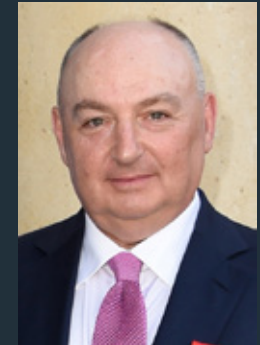
EUROPEAN UNION AGENCY FOR
LAW ENFORCEMENT TRAINING

PRAKTICKÝ PRŮVODCE JUDAISMEM

PŘEDMLUVA

Čtyřicet dva židovských obcí Evropy, zastoupené svou střešovou organizací, Evropským židovským kongresem, si velmi váží policie a orgánů působících v oblasti prosazování práva. Obdivují jejich odvahu, odhodlání a těžkou práci, kterou denně vykonávají pro to, aby se evropští Židé cítili bezpečni ve svých domovech, v místech jejich náboženských obřadů, ale i na ulici.

Židovské obce dnes čelí naléhavým bezpečnostním výzvám.

Na stávající vzestup antisemitického násilí je třeba okamžitě odpovědět posilováním bezpečnosti židovských občanů Evropy, což vyžaduje zvýšenou pozornost, náležité prostředky a včasný zásah.

Prostřednictvím Centra pro bezpečnost a krizové řízení (SACC by EJC) Evropský židovský kongres (EJC) usiluje o budování bezpečnostního povědomí našeho společenství a o zdokonalování krizového řízení a naší odolnosti. Stejně jako je životně důležité budovat struktury podporující bezpečný židovský život, je právě tak životně důležité oslovovat naše spoluobčany, budovat mosty a rozvíjet vzájemné porozumění.

Věříme, že sdílení naší kultury a náboženských tradic prostřednictvím tohoto Průvodce judaismem přispěje nejen k vytváření důvěry a k větší obeznamosti s touto kulturou, ale také pomůže orgánům působícím v oblasti prosazování práva a všem příslušným bezpečnostním složkám lépe pochopit naše potřeby a účinněji řešit problémy, kterým čelíme. Zároveň věříme v důležitost našeho příspěvku evropské společnosti, jejíž jsme nedílnou součástí. Své zkušenosti a nejlepší postupy sdílíme s druhou stranou, a učíme se ze zkušeností a myšlenek, které s námi sdílí ostatní.

Spolupracujme pro mírovější, bezpečnější a tolerantnější Evropu.

Dr. Moshe Kantor
Prezident European Jewish Congress

ÚVOD

Během několika posledních let se v Evropě objevují nové hrozby. Odpovědnost za bezpečnost evropských občanů spočívá v první řadě na státních orgánech. Díky nepostradatelné práci policejních orgánů a státních zastupitelství se podařilo zabránit mnohým útokům.

Spolupráce mezi civilisty a orgány působícími v oblasti prosazování práva byla klíčově důležitá, ale je třeba ji dále rozvíjet. Zejména židovské obce čelí většímu tlaku ve formě cílených útoků a hrozeb. Tímto Průvodcem chceme usnadnit komunikaci mezi orgány působícími v oblasti prosazování práva a židovskými obcemi.

SACC by EJC a evropská agentura CEPOL spojily své odborné znalosti v přípravě Průvodce, jehož cílem je poskytnout nezbytné informace o tradicích, svátcích a dalších kulturních aspektech judaismu. Tyto tradice často vyžadují dodržování některých prvků každodenního života členů židovských obcí.

Jsme hluboce přesvědčeni, že je nezbytné poskytnout tyto informace představitelům orgánů působících v oblasti prosazování práva pro lepší pochopení života židovské obce a ještě účinnější zajišťování bezpečnosti jejich židovských spoluobčanů.

Tento Průvodce odpovídá na mnoho zajímavých otázek: Proč o šabatu chodí židovští věřící do synagogy pěšky? Co je Roš hašana? Proč se něco připevňuje na sloupek zárubně dveří v některých budovách? Co je to antisemitismus a jak ho rozpoznat?

Vyzýváme všechny orgány působící v oblasti prosazování zákonů, aby si přečetly tohoto Průvodce, dále prohloubily své znalosti a přispěly k bezpečnosti naší evropské společnosti.

A stylized, handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Ophir Revach'.

Ophir Revach
SACC by EJC – CEO

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Detlef Schröder'.

Dr. h. c. Detlef Schröder
Výkonný ředitel CEPOL

Obsah

JUDAISMUS

Úvod	11
Židovské náboženské směry	13
Judaismus v Evropě	14

ŽIDOVSKÉ TRADICE

Kruh života v judaismu	19
Stravovací předpisy	20
Synagoga	22
Šabat	24
Židovské svátky	25
Roš hašana	26
Jom Kipur	26
Sukot	27
Simchat Tóra	27
Chanuka	29
Tu bi-švat	29
Purim	29
Pesach	31
Šavuot	31
Tiša be-av	31

SPOLUPRÁCE S ŽIDOVSKÝMI OBCEMI 32

ANTISEMITISMUS

Pracovní definice antisemitismu	35
Současný antisemitismus v Evropě	38

KDO JSME 40

JUDAISMUS

Judaismus je náboženství židovského národa. V současné době se odhaduje, že na světě žije přibližně 14,6 až 17,8 miliónů Židů. Judiasmus je jedno z nejstarších monoteistických náboženství a je považováno za desáté největší náboženství na světě.

Základním textem je Tóra, která zahrnuje filozofii a kulturu židovského národa. Tóra je součástí Tanachu, také nazývaného hebrejskou Biblí, a obsahuje i další texty, postupy, teologická stanoviska a druhy organizace.

Judaismus vznikl na Středním východě během doby bronzové a měl a stále má silný vliv na křesťanství a islám.

Židovské náboženské směry

Během let se judaismus rozrůznil do několika větví, které se liší v pohledech na různé otázky a ve způsobu života. Hlavní denominace jsou: ortodoxní (charedim), moderní ortodoxní, konzervativní a reformní.

Ortodoxní a moderní ortodoxní

Ortodoxní Židé považují za hlavní zdroj židovského práva a etiky Tóru tak, jak byla zjevená Mojžíšovi Bohem na hoře Sinaj a od té doby věrně předávána dále. Dodržují halachu (náboženské právo), které má být vykládáno a určováno pouze tradičním způsobem a při dodržování souvislé řady po věky předávaného precedentu.

Mezi ortodoxními Židy jsou charedim ti, kteří nejpřísněji dodržují tradice a jsou nejsnáze rozpoznatelní svým nápadně tradičním oděvem. Mají zakryté téměř celé tělo, muži nosí obleky a ženy šaty. Vdané ženy si též zakrývají vlasy. Muži nosí symbolické třapce tzitzit a na hlavě čepičku – kipu. Často mají plnovous a někteří nosí černé klobouky a pod nimi kipu.

Moderní ortodoxní Židé dodržují tradice méně přísně a většinou se oblékají běžným způsobem. Jsou více začleněni do světské kultury a společnosti, od které se neodlišují jako zvláštní skupina, i když mnoho mužů nosí kipu.

Konzervativní, hnutí Masorti a reformní

Konzervativní judaismus neboli judaismus hnutí Masorti vznikl v první polovině 20. století ve Spojených státech. Považuje právo halacha za závazné, ale vždy podléhající velkému vnějšímu vlivu. Konzervativní Židé

věří, že náboženství je třeba praktikovat v souladu s měnícími se okolnostmi a nikoliv nezbytně na základě precedentu z minulosti.

Reformní judaismus, též nazývaný liberální nebo progresivní judaismus, vznikl v Německu v třicátých a čtyřicátých letech minulého století. Zdůrazňuje vyvíjející se charakter víry a nadřazenost etických hledisek nad aspekty ceremoniálními.

Liberálnější židovské směry se řídí jiným výkladem dodržování šabatu nebo kašrutu. Navíc i ženy se mohou stát rabínkami a v synagoze muži a ženy sedí spolu.

Sekulární Židé

Existuje též mnoho Židů, kteří nejsou spojeni s žádným náboženským směrem judaismu a kteří nedodržují žádný z tradičních zákonů, ale přesto se považují za Židy. Sekulární Židé mohou slavit židovské svátky jako kulturní oslavu nebo rodinnou tradici, často nedodržují šabat, a významné životní události, jako jsou narození, sňatky a úmrtí, mohou pojímat světským způsobem. Pravděpodobně se nebudou oblékat zvláštním způsobem ani nebudou nosit kipu.

Židovská kulturní rozmanitost

Kromě různých židovských denominací, které se liší hlavně tím, jak dodržují náboženské rituály, je židovský život bohatý a rozmanitý, přičemž existují kulturní, zeměpisné a etnické rozdíly, z nichž nejběžnější jsou mezi aškenázskými a sefardskými Židy.

Aškenázští Židé pocházejí z židovské diaspory ve střední a východní Evropě a později v Evropě západní. Jejich tradičním jazykem bylo jidiš. Oproti tomu sefardští Židé pocházejí zejména z Iberského poloostrova. Později se usazovali v obou Amerikách, na Středním východě a v jihovýchodní a jižní Evropě. Velmi malá část z nich stále ještě mluví židovsko-španělským jazykem ladino.

Bezohledu na to, jakou mají kulturu nebo spojení s některou z denominací, mnozí Židé připevňují na rám svých dveří tzv. mezuzu. Mezusa je malý kus pergamenu popsaný speciálními hebrejskými verši a umístěný v malé dekorativní schránce. Podle náboženského zákona musí být mezusa umístěna v pravé horní straně každé obytné místnosti v domě a samozřejmě také na hlavních vstupních dveřích do domu.

Judaismus v Evropě

Židé se usazovali v Evropě poprvé v dobách starověkého Řecka, krátce před vzestupem Římské říše. Velký nárůst počtu Židů v jižní Evropě však nastal po potlačení povstání Bar Kochby (povstání proti Římské říši v Judeji v letech 132-136 n.l.), kdy byly z Izraele do Itálie převezeny tisíce vězňů. Odtud Židé putovali do dalších zemí Římské říše, kde vytvářeli svá společenství po celém Balkáně, ve Španělsku, Francii a Německu.

Pronásledování Židů v Evropě se vystupňovalo ve vrcholném středověku v souvislosti s křížovými výpravami, což vedlo k migraci mnohých židovských komunit do východní Evropy. Navíc vyhnání Židů ze Španělska v roce 1492 vedlo k náboženskému pronásledování a pogromům. Vyhnáno bylo 40 000 až 100 000 lidí a důsledkem byla migrace mnohých Židů z Iberského poloostrova do jiných evropských zemí a do Osmánské říše.

Jisté události pak vedly od 17. století k migraci opačným směrem, z východní Evropy do center obchodu na západě. Období, které následovalo, bylo obdobím postupné emancipace, ale i antisemitického násilí. V roce 1933 žilo v Evropě více než devět miliónů Židů.

Holokaust, systematické, státem podporované pronásledování a vraždění Židů nacistickým režimem a jeho spojenci a spolupracovníky, způsobil smrt šesti miliónů Židů. Světová židovská populace se z holokaustu dosud zcela nezotavila a v současné době činí pouhé 0,2 % světového obyvatelstva.

Holokaust vedl k posunu demografického těžiště evropského židovstva do Ruska. Konec Sovětského svazu vedl k obnově židovských obcí v Rakousku, Německu a jiných státech. Odhaduje se, že stávající židovská populace Evropy činí přibližně 2,4 milióny lidí (0,3 % evropského obyvatelstva).

Každodenní život Židů v Evropě se dnes liší od jedné obce k druhé. Každá může mít svá vlastní centra, školy, mládežnická hnutí, sociální organizace a jiné instituce, které jsou klíčové pro její běžný život.

ŽIDOVSKÉ TRADICE

Kruh života v judaismu

Zrození

Jedno z nejdůležitějších příkázání v judaismu je obřízka chlapců. Podle tradice se obřad obřízky (hebrejsky brit mila) provádí osmý den života chlapce, pokud neexistuje důvod pro její odložení. Obřízku provádí mohel v synagoze, ale také doma nebo na jiném místě.

Bar / Bat micva

Když chlapci dosáhnou věku 13 a dívky 12 let, jsou z náboženského hlediska považováni za zodpovědné za své činy a stávají se bar nebo bat micva. Do té doby za činy dětí odpovídají rodiče. Mnoho rodin slaví bar micva tradičním obřadem, který se nazývá Alija k Tóře. O šabat, brzy poté co dosáhne věku třinácti let, je chlapec vyzván, aby v synagoze přečetl část Tóry určenou pro příslušný týden. Někteří reformní židé tento obřad provádějí také pro dívky.

Svatba

Židovská svatba se skládá z několika prvků. Zprvé se musí konat pod chupou (svatebním baldachýnem), ženich musí nevěstě věnovat prsten, který vlastní, podepíše se a přečte ketuba (svatební smlouva) a ženich dupne na sklenici, kterou rozbije, zatímco svatební hosté volají "Mazal tov!" (Hodně štěstí!). Tento obřad se může konat kdekoliv, v

synagoze nebo jinde, a nemůže se konat o šabat i o několika židovských svátcích a zvláštních dnech. Ve většině případů uspořádá rodina po náboženském obřadu hostinu a samozřejmě se vyžaduje i právní uzavření manželství dle zákona.

Smrt a truchlení

Judaismus nařizuje dodržování řady zvyklostí a postupů při úmrtí blízké osoby, které dodržují i nevěřící Židé. Některé zvyky se v různých komunitách liší. Téměř každá židovská obec má několik organizací, které se starají o nezbytná opatření, aby mohl být zesnulý pochován v souladu s židovskými tradicemi. Tyto organizace se postarají o přípravu těla k pohřbení a o vlastní pohřeb, což činí velmi pečlivě a podle jasně daných pravidel. V judaismu se od chvíle smrti do pohřbení tělo obvykle neponechává samotné. Kremace se zakazuje. Zakázány jsou i pitvy, pokud je nevyžaduje zákon. Jakmile skončí pohřeb, nastává sedmidenní období truchlení, šiva, pro nejbližší příbuzné zesnulého.

Stravovací předpisy (kašrut)

Pojem „kašrut“ označuje soubor pravidel, která určují, jaké druhy jídel jsou v judaismu povoleny nebo zakázány.

Hebrejské slovo „košer“ znamená, že určitý produkt byl vyroben a podán v souladu se všemi nezbytnými pravidly kašrutu. Zbožní Židé jedí jen to, co je košer a je označeno příslušným certifikátem. Tato známka prokazuje, že potravina byla připravena a zabalena podle předpisů kašrutu. Mnozí ostatní Židé dodržují jen některá, nikoliv nezbytně všechna pravidla kašrutu.

Maso musí splňovat některé vlastnosti, aby mohlo být označeno jako košer.

Savci musí mít kopyta a být přežvýkavci (proto třeba vepřové není košer), ryby musí mít šupiny a ploutve (proto třeba sumec není košer), některé druhy ptáků jsou košer, pokud ovšem neexistuje souvislá tradice požívání určitého druhu ptáka, pak se takový pták jíst nesmí. Aby mohli být považováni za košer, musí se savci a ptáci porážet předepsaným způsobem. Bezobratlí, plazi a obojživelníci nejsou košer. Veškerá zelenina a ovoce, jakož i mouka se musí zkontrolovat a očistit před spotřebou, aby byla jistota, že neobsahují hmyz.

S potravinami živočišného původu se zachází stejným způsobem jako se zvířetem, z kterého pocházejí. Vejce a mléko se tak povolují jen pokud pocházejí ze zvířete, jehož konzumaci povolují pravidla kašrutu (výjimkou je med, který je povolen, ač včely povoleny nejsou).

Nelze míchat maso a mléko. Nesmí se ani společně vařit nebo jíst. Zbožní Židé mohou čekat až šest hodin po požití masa, než začnou opět jíst mléčné produkty. Potraviny, které nejsou ani maso, ani mléčné produkty, se nazývají parve. Do této kategorie spadají ryby a všechny potraviny, které nejsou živočišného původu. Vejce jsou parve, i když živočišného původu jsou. Nesmí se jíst potraviny upravené způsobem, který porušuje šabat.

Synagoga

Zbožní židovští muži (starší 13 let) se zpravidla modlí třikrát denně – ráno, odpoledne a večer. Židovský kalendář ještě obsahuje další časy pro zvláštní modlitby.

Ačkoliv jsou synagogy otevřené všem Židům, jsou prakticky odděleny podle kulturních tradic (aškenázských nebo sefardských) a denominací (ortodoxní, konzervativní, reformní, liberální atd.) Slovo „synagoga“ znamená „dům shromáždění“. Jiný název, který používají aškenázští Židé, je šul, což je synagoga v jazyce jidiš. Ženy jsou vyjmuty z modliteb v synagoze, ale mnohé do synagogy chodí o šabatu nebo svátcích.

Uvnitř ortodoxní synagogy jsou místa pro muže a ženy od sebe oddělena. V některých synagogách je zvláštní oddělení na balkoně pouze pro ženy. V synagoze si ženy zakrývají vlasy a muži nosí šálu („tallit“) a filakterie („tfilin“), což jsou malé kožené krabičky obsahující svitky pergamenu popsaného verši z Tóry. Hlavu mají pokrytou.

V některých případech synagogy slouží také jako komunitní centra a obsahují řadu dalších zařízení, například jídelnu, košer kuchyni, náboženskou školu, knihovnu, školku a menší modlitebnu pro každodenní obřady.

Šabat

Šabat je v týdnu dnem odpočinku a modliteb. Začíná v pátek večer při západu slunce a trvá asi 25 hodin do doby, než se na obloze v sobotu večer objeví první tři hvězdy. Dodržování šabatu je jedním z nejdůležitějších příkázání v judaismu a jeho hlavní zásadou je zdržení se veškerých pracovních činností. Zbožní Židé se obvykle zdrží jakékoliv práce, psaní, zapalování ohně, používání elektronických zařízení, manipulace s penězi, řízení auta, vaření a mnoha dalších aktivit. Zbožní Židé, kteří přísně dodržují šabat, nebudou vykonávat jakoukoliv z výše uvedených činností, pokud si ji nevynutí život ohrožující okolnost.

Během šabatu chodí do synagogy více Židů než v jiné dny a někteří se tam dostanou pěšky, aby nemuseli řídit.

Židovské svátky

SVÁTEK	2020	2021	2022	2023	2024
Tu bi-švat	10.února	28.ledna	17.ledna	6.února	25.ledna
Purim	9.-10. března	25.-26.února	16.-17. března	6.-7. března	23.-24.března
Pesach	8-16. dubna	27.března–4.dubna	15.-23. dubna	5.-13. dubna	22.-30.dubna
Šavuot	28.-30. května	16.-18.května	4.-6.června	25.-27. května	11.-13.června
Tiša B'av	29.-30. července	17.-18. července	6.-7.srpna	26.-27. července	12.-13.srpna
Roš hašana	18.-20. září	6.-8.září	25.-27.září	15.-17.září	2.-4.října
Jom kipur	27.-28. září	15.-16.září	4.-5.října	24.-25.září	11.-12.října
Sukot	2-10.října	20-28.září	9-17.října	29.září – 7.října	16-24.října
Simchat Tóra	11.října	29.září	18.října	8.října	25.října
Chanukah	10.-18. prosince	28.listopadu–6.prosinec	18.-26. prosince	7.-15. prosince	25.prosince–2.ledna

Roš hašana

Roš hašana je svátek začátku nového roku podle judaismu. Tradičně se slaví jako výročí stvoření světa. Slovo „hoš“ je hebrejsky „hlava“, „ha“ je gramaticky určitý člen a „šana“ znamená „rok“. Původně byl židovský nový rok spojován se začátkem hospodářského roku v agrárních společnostech.

Jelikož židovský kalendář vychází z lunárního cyklu, může Roš hašana připadnout na kterýkoliv den mezi začátkem září a začátkem října. Začíná při západu slunce a trvá dva dny.

Dny, které předcházejí Roš hašana, jsou tradičně dny pokání. Přidávají se zvláštní modlitby, a proto jsou synagogy v tomto ročním období frekventovanější než jindy.

Jom kipur (Den smíření)

Jom kipur je považován za nejsvatější den židovského kalendáře, za „šabat šabatů“. Jom kipur znamená konec období, které začíná s Roš hašana a v judaismu se označuje jako Vysoké svátky. Tématem tohoto dne je odpuštění a pokání, které tradičně doprovází 25 hodinový půst. Slovo „jom“ je hebrejsky „den“, a kipur je odvozené od kořene, který znamená „usmířit se“.

Modlitby během Jom kipur jsou jedinečné v tom, že se narozdíl od jiných dnů konají pětkrát denně. Mnozí zbožní Židé stráví většinu tohoto dne v synagoze, jiní chodí během tohoto dne do synagogy a zpět domů několikrát denně. Pro mnoho sekulárních Židů je Jom kipur jediný den v roce, kdy navštíví synagogu.

Sukot (Svátek stánků)

Sukot je svátek, který má dva významy. První je zemědělský – označuje konec sklizně v zemi Izrael, a proto se také označuje jako Svátek sklizně neboli dožínky. Druhý význam odkazuje na Exodus, odchod lidu Izraele. Sukot je jedním ze tří poutních svátků a v disapoře trvá osm dní. Během tohoto svátku někteří lidé staví „suku“ (konstrukci se stěnami, pokrytou rostlinným materiálem, například palmovými listy), ve které tráví nějaký čas.

Simchat Tóra

Simchat Tóra přichází hned po Sukotu a označuje konec každoročního cyklu čtení Tóry a začátek cyklu nového. Svátek se slaví zejména v synagoze, kdy se vyndají ze schránky všechny svitky Tóry najednou. Je to velmi veselý svátek a mnoho rodin se zúčastní oslav v synagogách.

Chanuka (Svátek světél)

Chanuka je osm dnů trvající svátek, který může nastat kdykoliv mezi koncem listopadu a koncem prosince dle gregoriánského kalendáře. Oslavuje se vítězství Makabejských ve velkém povstání proti seldžuckým Turkům a opětovné zasvěcení Chrámu v Jeruzalémě a rozsvícení menor.

Během Chanuky lidé rozsvěcují svíčky na devítiramenném svícnu, který se nazývá „menora“. Každou noc se přidá jedna další svíčka, dokud nejsou zapáleny všechny svíčky dohromady. Jiné zvyky, které se o Chanuce dodržují, je hra s drejdlem a požívání jídel připravených na oleji. Během tohoto svátku se na otevřených veřejných prostranstvích zapalují menor.

Tu bi-švat

Tu bi-švat je židovský Nový rok stromů. Oslavuje se jako den ochrany životního prostředí.

Purim

O svátku Purim se oslavuje záchrana židovského národa v Perské říši ve 4. století př.n.l. Židé slaví Purim tak, že si vzájemně darují jídlo a pití, dávají dary chudým, převlékají se do různých kostýmů a nosí masky, pořádají slavnostní hostinu. Veřejně se recituje Svitek Ester, většinou v synagogách. Během tohoto svátku uvidíme lidi, zejména děti, v maskách a kostýmech, a to u židovských škol a na jiných obecních prostranstvích.

Pesach (Přesnice)

Pesach je velmi důležitý židovský svátek a jeden ze tří svátků poutních. Obvykle připadne na březen nebo duben a trvá osm dní. V současné době Pesach připomíná exodus židovského lidu z otroctví ve starověkém Egyptě, ale v minulosti, během existence Chrámu, se jednalo o zemědělskou a sezónní oslavu. Symbol, který se nejvíce spojován s Pesachem jsou macesy, placatý nekvašený chléb vyrobený pouze z mouky a vody, který nahrazuje kynuté pečivo, které se tradičně o Pesachu nepovoluje.

Šavuot (letnice)

Další svátek, který má dvojí význam je Šavuot. Je vzpomínkou na výročí dne, kdy Hospodin daroval židovskému národu Tóru a zároveň je v Izraeli oslavou dožínek. Jedná se o dvoudenní svátek, který je seklulárními Židy v diaspoře oslavován méně. Během Šavuotu se tradičně pojídá více mléčných výrobků.

Tiša B'av

Tiša B'av je nejsmutnějším dnem židovského kalendáře. Je dnem 25 hodinového půstu v upomínku na tragédie, které se udály během židovské historie, včetně zničení Druhého chrámu. Dle gregoriánského kalendáře Tiša B'Av většinou připadá na červenec nebo srpen. Během Tiša B'Av se mnoho Židů účastní delších modlitebních obřadů v synagogách.

SPOLUPRÁCE S ŽIDOVSKÝMI OBCEMI

Je několik praktických bezpečnostních aspektů, kterých by si orgány působící v oblasti prosazování práva měly být vědomy, aby mohly lépe chránit a spolupracovat s židovskou obcí.

Součinnost s obcí

Je třeba vytvořit styčný bod s místní židovskou komunitou. Pokud takové spojení ještě není navázáno, a nejste si jisti, kdo je tou pravou osobou v obci, pošlete prosím email SACC by EJC (sacc@sacc-ejc.org), kde vás na příslušnou osobu nasměrují.

Osobní styk

- Ortodoxní Židé nepodávají ruku osobám druhého pohlaví.
- Všichni muži se vyzývají, aby do synagogy vstupovali jen s jarmulkou na hlavě.

Stravovací předpisy

- Do synagogy, židovské školy nebo ortodoxní rodiny lze přinést pouze jídlo, které je košer.
- Zbožnému Židovi lze při setkání nabízet pouze potraviny, které jsou košer.
- Předem zabalené košer jídlo může být k dispozici pro případ, že o ně zadržená osoba nebo vězeň požádá. Jídlo musí být nabídnuto nerozbalené.

Šabat a židovské svátky

- Během modliteb o šabat a židovských svátcích bývá v synagogách přítomen větší počet lidí. Mnozí z nich se budou pohybovat v okolí synagogy a muži budou mít na hlavě kipu.
- Mnoho Židů, kteří se během roku obřadů neúčastní, přijdou do synagogy o velkých i jiných svátcích. Při těchto příležitostech budou synagogy plné a v okolních ulicích bývá často rušno.
- Ortodoxní Židé nahlásí incident nebo učiní prohlášení pouze po skončení šabatu nebo židovského svátku. Tato omezení se ruší v případě situací, kdy je ohrožen život.
- Ortodoxní Židé o šabat nepoužívají elektřinu nebo jiná zařízení, která na druhém konci vyžadují, aby někdo pracoval. Například nepoužívají vypínače, neotvírají elektricky ovládané dveře, nepoužívají telefon ani počítač, neřídí auto, apod. Mohou však jet autem do synagogy těsně před začátkem šabatu nebo židovského svátku, což může způsobit v okolí synagogy problémy s dopravním provozem a parkováním.
- Židé, kteří nedodržují přísně šabat nebo židovské svátky, budou ochotni během těchto příležitostí hlásit incidenty, podepsat se nebo použít svůj telefon apod.
- Během Sukotu nosí Židé do synagogy a zpět velké krabice s palmovými listy. V objektu synagogy bude suka – přístřešek, ve kterém by Židé měli pobývat během tohoto týdenního svátku. Mnoho Židů si postaví takový přístřešek ve svých zahradách nebo na obecních pozemcích, ve kterém během tohoto týdne jedí i přespávají.
- O svátku Chanuka Židé většinou umísťují do okna vedoucího do ulice menoru. Během tohoto svátku mohou probíhat obřady veřejného zapalování svící, což může přilákat mnoho lidí a pozornosti.
- V den Jom kipur budou synagogy plné. Přivítají daleko více věřících než v jiném dni v roce. V ulicích kolem synagogy bude proto velmi rušno. Doporučuje se, aby po skončení obřadu neodcházeli účastníci všichni najednou, aby se nestali snadným terčem.

ANTISEMITISMUS

Pracovní definice antisemitismu

Dne 26. května 2016 přijala Mezinárodní aliance pro připomínku holokaustu (International Holocaust Remembrance Alliance – IHRA) následující pracovní definici antisemitismu:

"Antisemitismus je takový způsob nazírání na Židy, který vyústí v nenávist vůči nim. Slovní a fyzický antisemitismus je namířen proti Židům i nežidovským osobám, případně jejich majetku, proti židovským společnostem, institucím a náboženským komunitám."

Definice zahrnuje 11 názorných příkladů, které poskytují návod jako identifikovat antisemitické incidenty:

- Volání a napomáhání, případně ospravedlňování, zabíjení či ubližování Židům ve jménu radikálních ideologií nebo extremistických náboženských názorů.
- Používání lživých, odlidšťujících, demonizujících nebo stereotypních tvrzení o Židech jako takových nebo o Židech kolektivně, zejména, nikoliv však výlučně, šíření mýtu o světovém židovském spiknutí nebo o tom, že Židé kontrolují média, ekonomiku, vlády a další veřejné instituce.

- Obviňování Židů jako těch, kteří mohou za všechny skutečné i domnělé zločiny spáchané jak jednotlivci, tak skupinami, a dokonce i za zločiny spáchané nežidovskými osobami.
- Popírání faktu, rozsahu a mechanismu (např. plynové komory) záměrné genocidy židovského lidu páchané nacionálně-socialistickým Německem a jeho podporovateli a spoluviničky během druhé světové války (holokaust).
- Obviňování Židů jako národa, nebo Izraele jako židovského státu z toho, že si holokaust vymysleli nebo ho zveličují.
- Obviňování židovských občanů z toho, že jsou loajálnější vůči Státu Izrael a domnělým prioritám světového židovstva před zájmy států, jejichž jsou občany.
- Popírání práva židovského lidu na sebeurčení, např. tvrzení, že existence Státu Izrael je založena na rasismu.
- Uplatňování standardů chování a očekávání, které nejsou uplatňovány vůči jiným demokratickým státům.
- Charakterizace Státu Izraele a Izraelců používáním symbolů a obrazů spojených s klasickým antisemitismem (např. tvrzení, že Židé zabili Ježíše Krista, nebo mýtus o používání křesťanské krve).
- Srovnávání současné politiky Státu Izrael s nacistickou politikou.
- Kolektivní obviňování Židů za akce Státu Izrael.

Antisemitské činy jsou trestné, pokud jsou jakožto takové definovány (například v některých zemích popírání holokaustu nebo rozšiřování antisemitských materiálů).

Trestní činy jsou antisemitské, jestliže cíle útoku, ať již se jedná o osoby nebo majetek –např. domy, školy, náboženské budovy a hřbitovy – jsou vybírány na základě toho, že jsou, nebo jsou považovány za židovské nebo spojené s Židy.

Antisemitská diskriminace je upírání příležitostí nebo služeb, které jsou dostupné nežidovským občanům, Židům. V mnohých zemích je taková diskriminace nezákonná.

Příklady antisemitských zločinů:

- Dne 23. března 2018, vstoupili dva muži do bytu 85 leté Mireille Knollové, která přežila holokaust, několikrát ji bodli nožem a pak zapálili. Jeden z pachatelů měl údajně prohlásit „Je Židovka. Určitě bude mít peníze.“
- Dne 9. ledna 2015 muž s dvojím občanstvím Mali a Francie přepadl samoobsluhu s košer potravinami Hypercacher v 20. pařížském obvodu, zabil čtyři lidi a několik dalších vzal jako rukojmí.
- V květnu 2019 někdo napsal na blok budov v polském Rybniku "F*ck Jude!"
- Dne 9. prosince 2017 osoby patřící k velkému gangu hodily zápalné bomby na synagogu v Göteborgu, ve které se právě konala akce, které se zúčastnilo asi 40 mladých lidí.
- Mezi červencem 2018 a lednem 2019 bylo v různých částech Řecka z vandalizováno, znesvěceno a zničeno několik židovských hřbitovů a pamětných míst.
- Dne 3. srpna 2018 byl v Rumunsku z vandalizován rodinný dům laureáta Nobelovy ceny Elieho Wiesela, který přežil holokaust, nápisem, který hlásil "Nacistický Žid, který spočívá v pekle s Hitlerem."
- Dne 14. září 2019 se na zdi stockholmské Kungliga tennishallen objevil během daviscupového zápasu mezi Švédskem a Izraelem nápis :Holokaust je podvod!"
- Dne 9. října 2019 se o Jom kipur, nejsvatějším dnu židovského kalendáře, pokusil dostat do synagogy v Halle ultrapravicový extremist. Útočník opakovaně střílel na dveře synagogy, ale nepodařilo se vniknout dovnitř. Následně pak zastřelil kolemjdoucí ženu a zákazníka v nedalekém stánku s kebabem.

Současný antisemitismus v Evropě

Od roku 2000 stoupá počet antisemitských útoků na celém kontinentě. Židovské komunity v Evropě jsou vystaveny antisemitismu v podobě, jaká by byla nejspíše před několika lety nemyslitelná.

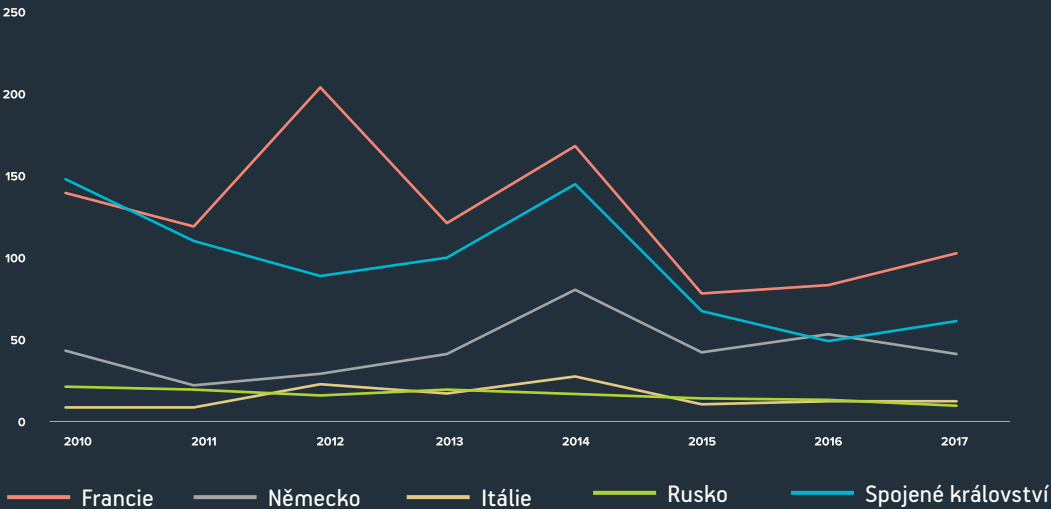
Ať již jsou to demonstranti vykřikující nacistická hesla, politici opakující antisemitské pomluvy, zpochybňování holokaustu a revizionismus, memy a konspirační teorie šířené na internetu, případně smrtelné útoky proti Židům na evropských ulicích. Ať již je to hrozba přicházející od extrémní pravice, extrémní levice nebo radikálního islámu, antisemitismus stále představuje neustálé a zhoubné nebezpečí, které v poslední době vyvolává otázku, jak bezpeční se Židé cítí v Evropě.

Podle vůbec největšího průzkumu zkušeností s antisemitismem a jeho vnímání, který uskutečnila Agentura Evropské unie pro základní práva (FRA), 85% dotázaných evropských Židů odpovědělo, že antisemitismus je nejnaléhavějším problémem. Téměř 30% uvedlo, že byli obtěžováni, přičemž nejvíce se to týkalo lidí, kteří byli viditelně nápadní jako Židé. Navíc téměř 80 % uvedlo, že závažné incidenty nehlásí policii ani jiným orgánům.

Znepokojující je i rozšiřující se propast mezi tím, jak vnímá antisemitismus obecná veřejnost, a jak židovská komunita. Zatímco 89% židovských obyvatel se domnívá, že antisemitismus výrazně posílil v posledních pěti letech, stejný názor má jen 36% ostatních Evropanů.

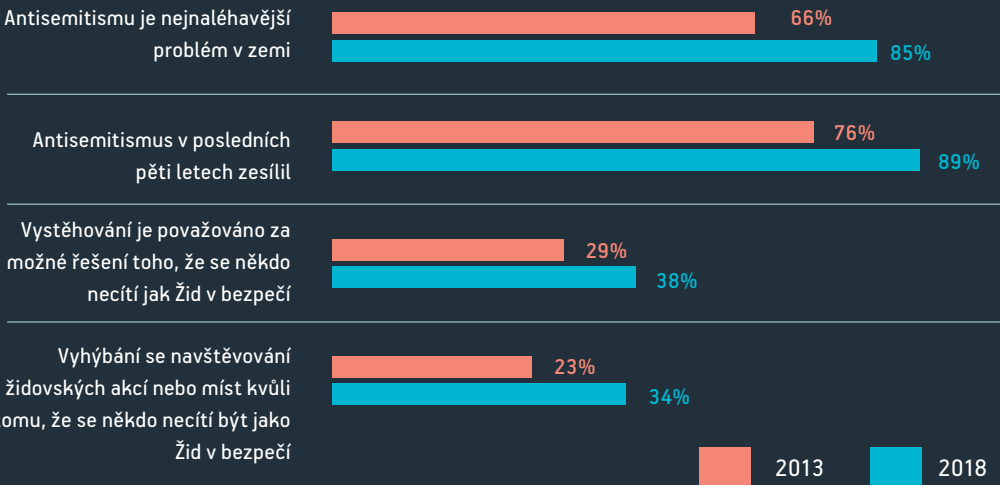
Aby bylo možné se bránit nárůstu antisemitismu, je nezbytné zvýšit úsilí v účinnějším a efektivnějším odhalování, vyšetřování a stíhání antisemitských incidentů.

POŘADÍ ZEMÍ DLE VÝSKYTU NÁSILNÝCH ANTISEMITSKÝCH INCIDENTŮ V LETECH 2009-2017

Zdroj: Kantorovo centrum pro studium současného evropského židovstva

PRŮZKUM PROVEDENÝ FRA, TÝKAJÍCÍ SE DISKRIMINACE A ZLOČINŮ Z NENÁVISTI PROTI ŽIDŮM V EU V ROCE 2018. ZKUŠENOSTI ŽIDOVSKÝCH OBČANŮ A VNÍMÁNÍ ANTISEMITISMU

Zdroj: Agentura Evropské unie pro základní práva

KDO JSME

SACC by EJC

Centrum pro bezpečnost a krizové řešení (SACC by EJC) bylo založeno v roce 2012 panem Moshe Kantorem, prezidentem Evropského židovského kongresu, na podporu židovských obcí v Evropě. Hlavním posláním SACC by EJC je bezpečnost židovských obcí v Evropě.

Vysoce kvalifikovaný tým odborníků SACC by EJC se dělí o své zkušenosti v oblasti krizového managementu, bezpečnosti, analytické práce a komunikace. Řídící místnost SACC je vybavena veškerými prostředky nezbytnými pro pomoc v případě rozsáhlé krizové akce v komunitě.

Tým SACC by EJC poskytne pomoc a podporu během probíhající krize, provádí školení a semináře a organizuje konference po celé Evropě pro zvýšení úrovně připravenosti židovských obcí, posiluje vazby s úřady.

Společně s agenturou CEPOL a dalšími partnery, SACC by EJC vypracovala program #TogetherWeareSafer pro zvýšení povědomí civilistů a zlepšení všeobecné úrovně bezpečnosti a odolnosti v Evropě.

Webové stránky: www.sacc-ejc.org
Facebook: www.facebook.com/SACCbyEJC/
Twitter: www.twitter.com/SaccBy
LinkedIn: www.linkedin.com/company/sacc-by-ejc

Security and Crisis
Centre by EJC

CEPOL

CEPOL – Agentura EU pro vzdělávání a výcvik v oblasti prosazování práva se zabývá tvorbou, realizací a koordinací školení pracovníků v oblasti prosazování práva. CEPOL propojuje síť školicích středisek pro pracovníky v oblasti prosazování práva v členských zemích EU a poskytuje jim podporu při poskytování základního školení v oblasti bezpečnostních priorit, spolupráce při prosazování práva a výměny informací. CEPOL též spolupracuje s orgány EU, mezinárodními organizacemi a třetími zeměmi v zajišťování kolektivní odezvy na nejzávažnější bezpečnostní hrozby. CEPOL přispívá k úsilí budovat kapacitu orgánů prosazujících právo v třetích zemích zahrnutých do politik sousedství EU, a to vzdělávací činností, ve které uplatňuje své vyzkoušené a ověřené metodiky. Stávající portfolio CEPOLu zahrnuje místní aktivity, elektronické učení (např. Webináře, onlinové moduly, onlinové kurzy atd.), výměnné programy, výzkum a vědu. V roce 2019 si CEPOL udržel svoji certifikaci ISO 9001:2015 a rozšířil rozsah certifikace o služby e-learningu. Agentura též získala certifikát ISO 29993:2017 na poskytování vzdělávacích služeb mimo formální vzdělávání.

Nejdůležitější čísla v roce 2018

- 29 000 pracovníků v oblasti prosazování práva prošlo vzdělávacími akcemi agentury CEPOL
- 229 – počet vzdělávacích akcí poskytnutých agenturou CEPOL
- Více než 90% účastníků vyjádřilo spokojenost s výcvikem
- Při konzultacích členských států o strategických vzdělávacích potřebách (konzultace EU-STNA) byla stanovena priorita 21 tématických kategorií

Webové stránky: www.cepoleu.eu/
Facebook: www.facebook.com/CEPOLEU/
Twitter: www.twitter.com/eu_cepoleu
LinkedIn: www.linkedin.com/company/cepoleu

IMAGE CREDITS

COVER: INSIDE THE SPANISH SYNAGOGUE AT JOSEFOV,STARE MESTO, PRAGUE / HERACLES KRITIKOS / SHUTTERSTOCK
PAGE 4: CEILING IN THE GREAT SYNAGOGUE OF BUDAPEST / FROG DARES / SHUTTERSTOCK
PAGE 6: MAN HOLDING EU EUROPEAN UNION FLAG WAVING / LAZYLAMA / SHUTTERSTOCK
PAGE 10: THE HEBREW HANDWRITTEN TORAH, WITH KIPPAH AND TALITH / OLEG IVANON / SHUTTERSTOCK
PAGE 12: A FAMILY OF HASIDIC JEWS WALKS THROUGH THE AUTUMN PARK IN UMAN, UKRAINE / ROSPOINT / SHUTTERSTOCK
PAGE 14: THE BIG SYNAGOGUE OF BRUSSELS / CRM / SHUTTERSTOCK
PAGE 16: JEWISH MAN PRAYING IN SYNAGOGUE / TALIVIKH / SHUTTERSTOCK
PAGE 18: STILL OF A JEWISH WEDDING / IVASHSTUDIO / SHUTTERSTOCK
PAGE 21: KOSHER PATRICK’S IRISH BAR ON BOULEVARD ROTHSCHILD IN TEL AVIV, ISRAEL / BORIS-B / SHUTTERSTOCK
PAGE 22: EXTERIOR OF THE SPANISH SYNAGOGUE, PRAGUE / ARTONO / SHUTTERSTOCK
PAGE 23: PRAYING IN THE SYNAGOGUE OF TURIN, ITALY / MIKEDOTTA / SHUTTERSTOCK
PAGE 24: CHALLAH BREAD, SHABBAT WINE AND CANDLES / BIGNAZIK / SHUTTERSTOCK
PAGE 26: TRADITIONAL SYMBOLS OF ROSH HASHANAH / TOMERTU / SHUTTERSTOCK | JEWISH PRAYER ON HOLY CEMETERY.
BAAL SHEM TOV MATISYAHU / LIRON-AFUTA / SHUTTERSTOCK | CLOSEUP OF A SHOFAR / BLUEEYES / SHUTTERSTOCK
PAGE 27: FABRIC SUKKAH DECORATED WITH PRINTED PATTERN / ALEFBET / SHUTTERSTOCK
PAGE 28: CHANUKAH LIGHTING BY CHILD / YITZ FISCH / SHUTTERSTOCK | ASSORTMENT OF DRY FRUITS AND NUTS.
JEWISH HOLIDAY TU BISHVAT / EKATERINA MARKELOVA / SHUTTERSTOCK | PURIM CELEBRATION / VIKTORIA HODOS /
SHUTTERSTOCK
PAGE 30-31: SEDER, DINNER ON THE OCCASION OF PASSOVER / JACZIA / SHUTTERSTOCK
PAGE 32: POLICE PATROL IN FRONT OF THE BUDAPEST SYNAGOGUE. / ROMAN YANUSHEVSKY / SHUTTERSTOCK
PAGE 34: JEWISH CEMETERY IN QUATZENHEIM WITH VANDALISED GRAVES IN WITH NAZI SYMBOLS / HADRIAN / SHUTTERSTOCK
PAGE 35: ANTISEMITIC GRAFFITI IN KLAIPEDA, LITHUANIA // PROTESTERS IN SUPPORT OF PALESTINIANS IN GAZA DISPLAY
A SWASTIKA AT A RALLY IN PARIS IN 2014
PAGE 38: AFTER TERROR ATTACK AND BOMB EXPLOSION IN NEVE SHALOM SYNAGOGUES ON NOVEMBER 15, 2003 IN
ISTANBUL, TURKEY. KILLING 27 PEOPLE IN THE SYNAGOGUES / PROMETHEUS72 / SHUTTERSTOCK

Security and Crisis
Centre by EJC

